

940

Na osnovu člana 23. stav (10) i člana 65. stav (1) tačka e) Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 41/20) šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge donosi

PRAVILNIK**O SADRŽAJU I NAČINU PROVOĐENJA POSEBNE EDUKACIJE****Član 1.
(Predmet)**

Pravilnikom o sadržaju i načinu provođenja posebne edukacije (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se sadržaj i način provođenja posebne edukacije na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

**Član 2.
(Ispit)**

Zaposlena lica iz člana 20. stava (1) tačke a), b), c), d), e) i f) Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 41/20) (u daljnjem tekstu: zaposleni) pohađaju organizovana predavanja u okviru posebne edukacije po osnovnom programu nakon čega polažu ispit pred Komisijom za polaganje ispita posebne edukacije (u daljnjem tekstu: Komisija).

**Član 3.
(Dokumentacija)**

Uz pismenu prijavu za pohađanje osnovnog i proširenog programa posebne edukacije, poslodavac za svoje zaposlene podnosi sljedeću dokumentaciju:

- a) spisak kandidata s podacima o stečenoj stručnoj spremi i
- b) dokaz o izvršenoj uplati troškova za pohađanje osnovnog i proširenog programa posebne edukacije, odnosno polaganja ispita.

**Član 4.
(Grupe)**

- (1) Zaposleni pohađaju i stiču znanja u okviru predavanja osnovnog i proširenog programa posebne edukacije, organizovanog po grupama.
- (2) Grupa iz stava (1) ovog člana može imati najmanje 10, a najviše 40 polaznika.

**Član 5.
(Obavješćavanje)**

- (1) O sastavu grupe polaznika posebne edukacije, mjestu, datumu i vremenu održavanja predavanja iz osnovnog i proširenog programa, odnosno polaganju ispita, poslodavac obavještava Pododjeljenje koje organizuje posebnu edukaciju.
- (2) O podacima iz stava (1) ovog člana, poslodavac obavještava svoje zaposlene najkasnije osam dana prije početka posebne edukacije, odnosno ispita.

**Član 6.
(Trajanje)**

- (1) Posebna edukacija po osnovnom programu traje do pet radnih dana, u skladu s poslovima koje polaznik posebne edukacije obavlja.
- (2) Posebna edukacija po proširenom programu traje do 10 radnih dana, u skladu s poslovima koje polaznik posebne edukacije obavlja.
- (3) Polaznik posebne edukacije prema proširenom programu prethodno ima položen ispit iz posebne edukacije po osnovnom programu.
- (4) Polaznik posebne edukacije po proširenom programu ne mora da pohađa posebnu edukaciju prema osnovnom programu ukoliko:
 - a) nije prošlo više od dvije godine od završetka stručne škole za poslove na kojima trenutno radi,
 - b) je ranije polagao ispit iz posebne edukacije po osnovnom programu i za to posjeduje dokaz.
- (5) U toku jednog radnog dana polaznici pohađaju maksimalno četiri časa po 45 minuta posebne edukacije.

- (6) Osnovni program posebne edukacije naveden je na obrascu A koji je sastavni dio ovog pravilnika (ANEKS I).
- (7) Prošireni program posebne edukacije naveden je na obrascu B koji je sastavni dio ovog pravilnika (ANEKS I).
- (8) O prisutnosti polaznika na posebnoj edukaciji vodi se evidencija.
- (9) Polaznik koji izostane sa predavanja ukupno četiri časa ne ostvaruje uslov za polaganje ispita posebne edukacije.

**Član 7.
(Uslovi za predavača)**

- (1) Na posebnoj edukaciji po osnovnom programu može predavati lice sa visokom stručnom spremom i to doktor medicine, doktor medicine specijalista epidemiologije, diplomirani pravnik, kao i lice s visokom stručnom spremom sanitarnog ili prehrambenog smjera.
- (2) Na posebnoj edukaciji po proširenom programu može predavati lice s visokom stručnom spremom, doktor medicine, doktor medicine specijalista higijene i zdravstvene ekologije i/ili doktor medicine specijalista epidemiologije, inženjer prehrambene tehnologije, inženjer hemije, magistar farmacije, diplomirani pravnik i lice s visokom stručnom spremom sanitarnog ili prehrambenog smjera.

**Član 8.
(Sadržaj osnovnog programa)**

Osnovni program posebne edukacije obuhvata sticanje osnovnih znanja iz sljedećih oblasti:

- a) higijenu životne i radne sredine, koja sadrži higijenu prostorija, postrojenja, namještaja, pribora, uređaja i transportnih sredstava, i to:
 - 1) održavanje higijene u radnim prostorijama, magacinima i ostalim pomoćnim prostorijama i transportnim sredstvima,
 - 2) održavanje higijene postrojenja, namještaja, pribora i uređaja,
 - 3) održavanje higijene sanitarnih prostorija (umivaonici, kupatila, garderobe, toaleti),
 - 4) snabdijevanje vodom,
 - 5) uklanjanje medicinskog i komunalnog otpada,
 - 6) edukaciju iz domena dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i
 - 7) održavanje higijene prostorija, postrojenja, namještaja, pribora, uređaja i prevoznih sredstava u vanrednim uslovima;
- b) higijenu životnih namirnica, i to o:
 - 1) osnovnim pojmovima o vrstama životnih namirnica i njihovom sastavu,
 - 2) značaju zdravstvene ispravnosti životnih namirnica,
 - 3) pripremi, obradi i preradi životnih namirnica,
 - 4) čuvanju i konzervisanju životnih namirnica,
 - 5) organoleptičkim osobinama životnih namirnica (ispravnih i neispravnih),
 - 6) higijeni životnih namirnica u vanrednim uslovima,
 - 7) osnovnim načelima analize opasnosti i kritične kontrolne tačke – HACCP;
- c) higijenu ishrane, i to o:
 - 1) osnovnim načelima pravilne ishrane,
 - 2) gradivnim materijama,
 - 3) zaštitnim materijama,
 - 4) energetske potrebe,
 - 5) bolestima nastalim usljed nepravilne ishrane,
 - 6) bolestima izazvanim hranom (uzročnicima trovanja i sprečavanju trovanja hranom);
- d) ličnu higijenu, i to o:
 - 1) higijeni tijela,
 - 2) značaju lične higijene za čuvanje i unapređenje zdravlja i zaštiti životnih namirnica,
 - 3) higijenskim navikama,
 - 4) higijeni odjeće i obuće,
 - 5) odmoru,
 - 6) poremećajima i bolestima koje nastaju kao posljedica nedovoljne lične higijene,
 - 7) alkoholizmu, narkomaniji i pušenju i njihovoj štetnosti po zdravlje ljudi,
 - 8) ličnoj higijeni i održavanju lične higijene u vanrednim uslovima;
- e) osnovni pojmovi o širenju, sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti, i to o:
 - 1) općim pojmovima o uzročnicima i simptomima zaraznih i parazitarne bolesti koje se mogu prenijeti namirnicama i vodom,
 - 2) izvorima, putevima i načinu širenja zaraznih i parazitarne bolesti preko namirnica i vode,
 - 3) kliconoštvu i zdravstvenim pregledima zaposlenih (sanitarne

- knjižice),
- 4) osnovnim pojmovima o kapljičnim i drugim infekcijama,
- 5) mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih i parazitaranih bolesti;
- f) osnovna znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, i to o:
- 1) zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opće upotrebe,
- 2) higijensko-tehničkim uslovima prostorija, postrojenja, namještaja, pribora i uređaja,
- 3) mikrobiološkoj čistoći u objektima,
- 4) sprečavanju i suzbijanju zaraznih i parazitaranih bolesti,
- 5) sanitarnom nadzoru;
- g) osnovna znanja iz oblasti standardnih higijenskih mjera u objektima za pružanje usluga za njegu i uljepšavanje glave, lica i tijela.

Član 9. (Sadržaj proširenog programa)

- (1) Prošireni program posebne edukacije obuhvata:
- a) posebnu edukaciju prema proširenom programu za osobe koje rade s hranom u proizvodnji na industrijski i zanatsko preduzetnički način,
- b) posebnu edukaciju prema proširenom programu za osobe koje rade u prometu sa hranom na veliko i malo,
- c) posebnu edukaciju prema proširenom programu za osobe koje rade sa hranom u ugostiteljstvu, turizmu i društvenoj ishrani.
- (2) Prošireni program posebne edukacije u skladu s vrstom poslova, vrstom industrije hrane i vrstom ugostiteljskog i turističkog objekta u kojem polaznik radi, obuhvata sljedeće oblasti:
- a) načela analize opasnosti i kritične kontrolne tačke HACCP, a koje se odnose na:
- 1) higijenu u proizvodnji hrane (sanitarno-tehnički i higijenski uslovi, higijena prostorija, uređaja, pribora i opreme),
- 2) rizike u proizvodnji hrane,
- 3) analizu rizika i kritične kontrolne tačke, teorijski i praktični pristup;
- b) higijena hrane u skladu sa svojstvima životnih namirnica koje su predmet proizvodnje, i to:
- 1) životnim namirnicama koje su predmet proizvodnje i njihovom sastavu,
- 2) načinu i tehnikama obezbjeđenja i očuvanja sigurnosti životnih namirnica koje su predmet proizvodnje,
- 3) opasnostima koje se javljaju u tehnološkom postupku pripreme, obrade, prerade u postupku pakovanja, prevoza, skladištenja i usluživanja životnih namirnica koje su predmet proizvodnje,
- 4) čuvanju i konzervisanju životnih namirnica koje su predmet proizvodnje,
- 5) organoleptičkim osobinama životnih namirnica (ispravnih i neispravnih) koje su predmet proizvodnje;
- c) higijena ishrane i to:
- 1) značaj nutritivne vrijednosti hrane i očuvanju nutritivne vrijednosti u procesu proizvodnje, prevoza, čuvanja i pripreme hrane,
- 2) gradivne materije,
- 3) zaštitne materije,
- 4) bolesti nastale usljed nepravilne i neodgovarajuće ishrane,
- 5) bolesti izazvane hranom (alimentarne toksikoinfekcije i intoksikacije i drugi oblici trovanja hranom);
- d) lična higijenu, i to:
- 1) higijena tijela,
- 2) higijenske navike,
- 3) higijena odjeće i obuće,
- 4) poremećaji i bolesti koje nastaju kao posljedica nedovoljne i nepravilne lične higijene;
- e) zarazne i parazitarne bolesti, i to:
- 1) pojmovi, uzročnici i simptomi zaraznih i parazitaranih bolesti koje se mogu preneti namirnicama i vodom, a koje su svojstvene predmetu proizvodnje,
- 2) izvori, putevi i način širenja zaraznih i parazitaranih bolesti preko namirnica, vode i drugih puteva širenja zaraznih bolesti,
- 3) kliconošstvo i zdravstveni pregledima zaposlenih (sanitarne knjižice),
- 4) mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih i parazitaranih bolesti;
- f) znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti i zdravstvenu sigurnost hrane, i to:
- 1) zdravstvena sigurnost hrane i predmeta opće upotrebe koji dolaze u dodir s hranom,
- 2) higijensko-tehnički uslovi prostorija, postrojenja, namještaja, pribora i uređaja,
- 3) mikrobiološka čistoća u objektima,
- 4) sprečavanje i suzbijanje zaraznih i parazitaranih bolesti,

5) sanitarni nadzor.

Član 10. (Polaganje ispita)

- (1) Nakon završetka predavanja posebne edukacije vrši se provjera stečenih znanja polaganjem ispita polaznika.
- (2) Polaznik posebne edukacije podnosi prijavu za polaganje ispita posebne edukacije.
- (3) Šef Pododjeljenja koje organizuje posebnu edukaciju rješenjem imenuje Komisiju iz člana 2. ovog pravilnika.
- (4) Komisija se sastoji od predsjednika i dva člana Komisije.
- (5) Komisiju čine tri člana, od kojih:
- a) dva člana imaju zvanje doktora medicine,
- b) jedan član ima višu ili visoku stručnu spremu sanitarnog smjera.

Član 11. (Način polaganja ispita)

- (1) Polaznik posebne edukacije u svojoj prijavi za ispit odlučuje da li će ispit posebne edukacije polagati usmeno ili pismeno.
- (2) Ukoliko se ispit polaže usmeno, Komisija o ishodu polaganja ispita posebne edukacije odlučuje većinom glasova, a opći uspjeh polaznika ocjenjuje se sa „položio“ ili „nije položio“.
- (3) Ukoliko se ispit posebne edukacije polaže pismeno, Komisija donosi uputstvo za bodovanje i o ishodu pismenog polaganja ispita odlučuje na osnovu rezultata postignutih na testu sa „položio“ ili „nije položio“.

Član 12. (Nepolaganje ispita)

Ispit nije položio polaznik ocijenjen sa „nije položio“ ili polaznik koji je odustao od već započetog ispita.

Član 13. (Odlaganje ispita)

- (1) Na zahtjev polaznika, predsjednik Komisije može polaganje prijavljenog ispita da odgodi do 60 dana, ako je polaznik zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga spriječen da pristupi polaganju ispita.
- (2) Uz zahtjev za odgađanje polaganja prijavljenog ispita prilaže se i dokazi koji zahtjev opravdavaju.

Član 14. (Popravni ispit)

Za pristupanje popravnom ispitu polaznik podnosi ponovnu prijavu za ispit Pododjeljenju u kojem je prethodno polagao ispit.

Član 15. (Ponovno polaganje ispita)

Polaznik koji nije položio popravni ispit, kao i polaznik kojem nije odobreno polaganje ispita zbog izostanka s predavanja, može ponovo polagati ispit pod uslovom da ponovi posebnu edukaciju u cjelini.

Član 16. (Uvjerjenje)

Na osnovu zapisnika s ispita polazniku koji je položio ispit izdaje se uvjerenje o položenom ispitu navedenom u obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika (ANEKS II).

Član 17. (Troškovi)

Teret snošenja troškova posebne edukacije propisan je članom 23. stav (9) Zakona.

Član 18. (Ranije položen ispit)

Lica koja su položila ispit iz posebne edukacije prije stupanja na snagu ovog pravilnika polažu ispit u skladu s ovim pravilnikom nakon isteka perioda važenja ranije položenog ispita.

Član 19.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

Broj predmeta: 02-000071/21

Broj akta: 05-1535AM-0013/23

Datum, 31. 5. 2023. godine

Mjesto, Brčko

ŠEF ODJELJENJA
Mr. sc. Asmir Mujanović, dipl. oec., s. r.

ANEKS I

A. Program posebne edukacije po osnovnom programu

a) Lica zaposlena u proizvodnji, preradi i prometu hranom			
Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	3	1
2.	Higijena životnih namirnica	2	1
3.	Higijena ishrane	1	-
4.	Lična higijena	2	1
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	3	1
6.	Pravni propisi kojima se uređuje oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1,5	0,5
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	1,5	0,5

b) Lica zaposlena na održavanju sistema za snabdijevanje stanovništva vodom za piće			
Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	3	1
2.	Higijena životnih namirnica	2	1
3.	Higijena ishrane	1	-
4.	Lična higijena	2	1
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	3	1
6.	Pravni propisi kojima se uređuje oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1,5	0,5
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	1,5	0,5

c) Lica zaposlena u proizvodnji kozmetičkih sredstava			
Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	3	1
2.	Higijena životnih namirnica	-	-
3.	Higijena ishrane	-	-
4.	Lična higijena	2	1
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	3	1
6.	Osnovna znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1,5	0,5
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	1,5	0,5

d) Lica zaposlena na poslovima rada s djecom predškolskog uzrasta u oblasti obrazovanja i odgoja i učeničkog standarda

Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	2	1
2.	Higijena životnih namirnica	3	1
3.	Higijena ishrane	3	1
4.	Lična higijena	2	-
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	2	1
6.	Osnovna znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih i parazitarne bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1	-
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	2	1

*Lica koja rade na poslovima kuhara i servirki potrebno je da prisustvuju edukaciji u skladu s programom iz tačke a) ovog priloga, dok lica koja obavljaju poslove higijeničara, iz navedenih ustanova, posebnu edukaciju obavljaju prema programu pod tačkom c) ovog priloga.

e) Lica zaposlena u igraonicama			
Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	2	1
2.	Higijena životnih namirnica	3	1
3.	Higijena ishrane	3	1
4.	Lična higijena	2	-
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	2	1
6.	Osnovna znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih i parazitarne bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1	-
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	2	1

f) Lica zaposlena na pružanju usluga njege i uljepšavanja lica i tijela (frizerske i brijačke usluge, kozmetičke usluge, manikirske i pedikerske usluge, usluge masaže, usluge poboljšanja psihofizičkog stanja, usluge u fitnes klubovima i teretanama, solarijima, salonima za relaksaciju, slanim sobama i saunama, te saloni u kojima se pružaju usluge tetovaža i pirsinga)			
Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Higijena životne i radne sredine	3	1
2.	Higijena životnih namirnica	-	-
3.	Higijena ishrane	-	-
4.	Lična higijena	2	1
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	3	1
6.	Osnovna znanja iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih i parazitarne bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1,5	0,5
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	1,5	0,5

B. Program posebne edukacije prema proširenom programu**a) Lica zaposlena u proizvodnji, preradi i prometu hranom**

Red. br.	Predmet	Broj časova predavanja	Broj časova ponavljanja
1.	Principi analize opasnosti i kritične kontrolne tačke	10	3
2.	Higijena hrane u skladu sa specifičnostima životnih namirnica koje su predmet proizvodnje	6	3
3.	Higijena ishrane	3	-
4.	Lična higijena	2	-
5.	Zarazne i parazitarne bolesti	6	-
6.	Osnovna znanja iz pravnih propisa koji regulišu oblast zaštite stanovništva od zaraznih i parazitarne bolesti, oblast zdravstvene sigurnosti hrane i predmeta opće upotrebe, oblast općih, sanitarno-higijenskih i tehničkih uslova za objekte javne namjene, oblast sanitarnog nadzora	1	-
7.	Prva pomoć	1	-
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	5	1

ANEKS II

Na osnovu člana 16. Pravilnika o sadržaju i načinu provođenja posebne edukacije („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj ____)
_____ i z d a j e
(naziv ustanove)

UVJERENJE

(ime i prezime polaznika)

ZAVRŠIO-LA:

(naziv fakulteta/škole) _____

(poslodavac) _____

(radno mjesto polaznika) _____

(način polaganja – zaokružiti)

PISMENO

USMENO

POLAGAO-LA je ispit o osnovnim znanjima o higijeni životne i radne sredine, higijeni životnih namirnica, higijeni ishrane, ličnoj higijeni, o zaraznim i parazitarnim bolestima i mjerama za sprečavanje tih bolesti, kao i osnovnim mjerama lične zaštite i prve pomoći i osnovnim znanjima iz pravnih propisa koji uređuju oblast zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, pred KOMISIJOM

_____ dana _____ 20 __. godine, i polaznik je
POLOŽIO-LA ispit.

Uvjerenje se izdaje svake četiri godine, nakon ponovnog pohađanja posebne edukacije i polaganja ispita.

Broj: _____

Predsjednik Ispitne komisije

Datum: _____

M. P.